

## **Afrapportering på satsningsområdet**

### **Fremtidens BUPL Storkøbenhavn.**

*BUPL Storkøbenhavn - et stærkt handlende fællesskab med en drøm for fremtiden.*

## Indhold

Satsningsområde generalforsamling 2022 .....	3
Anvendte metoder og empiri i projektet .....	4
Pædagogernes udfordringer og fremtidsdrømme .....	4
Tema 1: Pædagogers og lederes arbejdsvilkår .....	4
Tema 2: Specialområdet .....	8
Tema 3: Normeringer .....	10
Tema 4: balancen mellem arbejdsliv og privatliv .....	12
Tema 5: løn og bolig .....	15
Tema 6: Pensionsalder, seniorpolitik, arbejdsvilkår for ældre pædagoger .....	17
Tema 7: Omsorgsdage og barnsyg .....	19
Tema 8: Respekt og anerkendelse af pædagogfaget .....	21
Tema 9: De fysiske rammer .....	22
Tema 10: Forældresamarbejdet .....	24
Tema 11: Pædagoguddannelsen .....	25
Tema 12: Digitalisering og teknologi .....	27
Sidegevinster i projektet .....	28

## Satsningsområde generalforsamling 2022

Fremtidens BUPL Storkøbenhavn - *BUPL Storkøbenhavn - et stærkt handlende fællesskab med en drøm for fremtiden.*

### **Baggrund for satsningsområdet:**

Fagbevægelsen har siden begyndelsen været drevet af at skabe løsninger på arbejdernes udfordringer, og har igennem historien kæmpet sig til bedre rettigheder og vilkår. F.eks. har kampen for en bedre balance mellem arbejde og fritid været en af fagbevægelsens store sejre. I 1919 var arbejdsugen således på 48 timer ugentligt, og efter en lang sej kamp er vi nu på de 37 timer, vi kender i dag.

På trods af mange historiske sejre er oplevelsen i den øvrige del af fagbevægelsen et faldende medlemstal og en faldende organisationsprocent. Mange vælger fagbevægelsen fra. Selvom vi ikke endnu har set den tendens i BUPL, kan et stagnerende medlemstal være en første indikator på, at vi er på vej samme sted hen. Det er bekymrende, hvis ikke BUPL og resten af fagbevægelsen har en stærk stemme og kan stå sammen om fremtidige udfordringer. Står både BUPL og fagbevægelse svækket kan vi få svært ved at ved at løfte kommende udfordringer på arbejdsmarkedet og velfærdssamfundet. Der kan være mange bud på, hvorfor vi ser denne udvikling, men et bud er, at vi højere grad forsvarer rettigheder, end vi finder aktuelle løsninger og værdifulde veje på eksisterende udfordringer på arbejdsmarkedet. At vi i højere grad forsvarer det eksisterende og det kendte, end vi tænker nyt og kæmper nye kampe.

### **Indstilling til satsningsområde:**

Med satsningsområdet skal flere medlemmer være med til at skabe rammen for fremtidige kampe, fordi deres stemme, bidrag og handlekraft er afgørende for fremtidens fagforeningen. Derfor skal BUPL Storkøbenhavn sætte sig i spidsen for at skabe faglige fællesskaber på alle niveauer. Medlemsinddragelsen kommer dermed også til at handle om at sikre, at medlemmerne i endnu højere grad oplever, at BUPL Storkøbenhavn er til stede lige der i deres arbejdspladsfællesskab og i deres fælles handlinger.

Målet med satsningsområdet er at skabe en ramme i denne generalforsamlingsperiode, hvor flere medlemmer af BUPL Storkøbenhavn får mulighed for at diskutere ønsker, drømme og visioner for fremtiden, og hvor vi hele tiden tænker en organiserende og inddragende vinkel ind i den måde, vi inddrager medlemmerne. BUPL Storkøbenhavns rolle vil efterfølgende være at opsamle og bruge

medlemmernes visioner og fremtidsdrømme, som fundament for vores kommende kampe for bedre løsninger for arbejderne og velfærdssamfundet.

## Anvendte metoder og empiri i projektet

En arbejdsgruppe nedsat af bestyrelsen har i perioden 2022-2024 arbejdet med satsningsområdet. Arbejdsgruppen har valgt at inddrage alle FTR'er og TR-grupper i projektet for derigennem at optimere chancen for at møde så mange medlemmer som muligt. I projektet har der været afholdt 26 møder med medlemmer. Møderne med medlemmerne har været i forbindelse med medlemscaféer, fyraftensmøder, arbejdspladsbesøg, LLB møde, Pædagogisk folkemøde og deltagelse på P-møder.

Ca. 550 medlemmer, herunder pædagoger, ledere og studerende, har i alt deltaget i projektet og udfyldt et skema, hvor de er blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål:

- Hvilke udfordringer oplever du i dit arbejdsliv, eget liv og i samfundet?
- Hvis du skal omsætte de udfordringer, du oplever, til drømme for fremtiden, hvordan ser dine drømme så ud?

Der er i alt 2.086 udtalelser fra pædagoger i projektet. Mange af udtalelserne forholder sig til flere temaer på en gang. I analysen er der frembragt de mest fremtrædende temaer ved at kategorisere udtalelserne ud fra det tema, som de enkelte udtalelser primært omhandler. Når der løbende oplystes, hvor mange udtalelser der omhandler det konkrete tema, kan dette altså reelt godt være højere. I følgende afsnit præsenteres de 12 mest fremtrædende temaer således, at tema 1 er det tema, flest medlemmer har udtalt sig om, mens tema 12 er det, færreste medlemmer har udtalt sig om.

## Pædagogernes udfordringer og fremtidsdrømme

### Tema 1: Pædagogers og lederes arbejdsvilkår

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 655 udtalelser, der handler specifikt om pædagogers og lederes arbejdsvilkår.

### Udfordringer i relation til pædagogers og lederes arbejdsvilkår

Med udgangspunkt i 311 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Tid, krav og efteruddannelse:** Mange pædagoger oplever, at de ikke har nok tid til at forberede, planlægge, reflektere og evaluere deres pædagogiske arbejde, hvilket går ud over kvaliteten og fagligheden i deres praksis. De føler sig presset af mange opgaver, der ikke nødvendigvis er relateret til kerneopgaven; at være til stede for børnene og støtte deres udvikling, læring og trivsel. De har også

brug for mere efteruddannelse og kompetenceudvikling, for at kunne håndtere de øgede krav og forventninger fra forvaltningen, forældrene, politikerne og samfundet. Mange pædagoger ser en ulighed mellem lærers og pædagogers vilkår som en stor udfordring. Dertil peger pædagogerne på at manglende forberedelse er en stor udfordring, især på dagtilbudsområdet.

**Hårdt fysisk og psykisk arbejde:** Pædagogisk arbejde er ofte fysisk krævende, og mange pædagoger oplever, at arbejdet belaster deres kroppe. Mange pædagoger er bekymret for, at de ikke kan holde til et langt arbejdsliv indenfor for pædagogfaget på grund af den fysiske og psykiske belastning i jobbet. Pædagogers tøj bliver ofte slidt og ødelagt på grund af deres arbejde med børn, hvilket en del pædagoger på især dagtilbudsområdet oplever som en udfordring.

**For retningslinjer, regler og ressourcer:** Pædagoger oplever ofte, at der er for mange retningslinjer og regler, der begrænser deres arbejde og gør det vanskeligt at udføre deres opgaver. Fx peger pædagoger indenfor skole/fritidsområdet på, at de regler og retningslinjer begrænser dem i forhold til, hvilke aktiviteter de kan igangsætte med børnene. Mange pædagoger oplever, at der mangler ressourcer til at udføre deres arbejde ordentligt. Dette kan omfatte manglende tid, personale, udstyr og materialer. Især oplevelsen at et højt tempo i hverdagen, med mange børn der skal ses, opgaver der skal løses og manglende tid, gør at de ikke oplever at lykkes i opgaven og/eller går på kompromis med deres faglige stolthed.

**Udfordringer i pædagogisk ledelse:** Mange ledere oplever et stort arbejdspress, mange komplekse og alsidige opgaver og mange forventninger fra forskellige interessenter. De har brug for mere tid til pædagogisk ledelse, mere synlighed og anerkendelse og mere faglig sparring. De har også brug for at skabe mening for medarbejderne og forældrene i beslutninger, der er truffet af andre. De oplever også udfordringer med at rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere, håndtere sygefravær og konflikter samt implementere nye koncepter og systemer.

#### **Citater:**

”Oplever at der er meget lidt tid til det enkelte barn i almene skoler og dagtilbud. Der er alt for få midler og muligheder for at gøre noget ekstra på det almene område.”

”Der er for meget fokus på det skriftlige og dokumentation og for lidt på mennesket. Vi skal blive bedre til at se det enkelte menneske.”

”For mange opgaver og for mange ansvarsområder. Forventninger til opgaver der skal løses, men vores faglighed kan ikke altid følge med – mangler efteruddannelse.”

"Jeg mangler forberedelsestid for at kunne udfolde min faglighed optimalt. Når man ikke har tid til den faglige sparring, som vi ved er essentiel for børnenes trivsel, så tilbyder vi ikke kvalitet til børnene."

"Ulighed, frustrationer – løn og arbejdstid er så forskellig. Eleverne på skolen siger ofte, hvor vigtig en rolle, deres pædagog spiller. Både ift. læring, udvikling og nærvær. I hverdagen underviser vi og understøtter. Vi ligner hinanden i udførelse, men ligner slet ikke hinanden i betaling eller tid."

"Når vores børnehus bliver "påduftet" arbejdsopgaver, der ikke er til gavn for børnene – og værdifuld tid bliver taget fra "gulvet"."

"Jeg synes, det er svært at nå alt det, jeg gerne vil. Tid til alle børn og tid til at tale med forældrene – også når der ikke nødvendigvis er noget "galt", men så forældrene også ved, hvordan deres barn har det i løbet af dagen."

"Tid til alle de opgaver, der er udenom børnene – skriftlige opgaver, praktiske opgaver, møder, forberedelse m.m. Tid til at se det enkelte barn hver dag! Alle børn!"

"Tøj bliver hurtigt slidt og ødelagt."

"Som leder har jeg en oplevelse af altid at skulle være parat til at håndtere alt fra indkøb, økonomi, børn og personale."

"At det er inklusionskonsulenter og politikere, der bestemmer dagsordenen med udgangspunkt i økonomi. Der bliver alt for sjældent talt om, hvad vi vil, uden at tænke på økonomi."

"At jeg som mellemlider skal skabe mening for medarbejderne og forældrene i meningsløse beslutninger truffet af andre."

### **Drømme i relation til pædagogers og lederes arbejdsvilkår.**

Med udgangspunkt i 344 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Drømme om bedre arbejdsforhold:** Mange pædagoger drømmer om bedre arbejdsforhold. De drømmer om mere tid til forberedelse, fordybelse og refleksion – både som individer og sammen med deres kollegaer – ligesom de drømmer om mere uddannelse og kompetenceudvikling. I den forbindelse peger mange på vigtigheden af, at der er ordentlig vikardækning, når man er på kursus, er fraværende eller deltager i møder, så ens fravær ikke går udover kollegaer og børn. De drømmer desuden om et arbejdsliv, hvor der er mindre dokumentation, mere frihed og fleksibilitet i skemaet og mulighed for at arbejde hjemme.

**Drømme om bedre pædagogisk praksis og indhold:** Mange pædagoger drømmer om en pædagogisk praksis, hvor de kan fokusere på kerneopgaven og udfolde deres faglighed og ikke skal gå på kompromis med deres værdier. De drømmer om mere tid til leg, kreativitet, omsorg, trivsel, læring og læringsrum, dannelse, begejstring, fordybelse, fokus på det enkelte barn og på det levede liv.

**Drømme om bedre samarbejde og ledelse:** Mange pædagoger drømmer om bedre samarbejde og ledelse, som fx mere faglig sparring, feedback, dialog, respekt, anerkendelse, tillid, transparens, inddragelse, medbestemmelse, fællesskab, fokus på trivsel, arbejdsmiljø og stress, pædagogfaglig ledelse, synlig ledelse og tværfagligt samarbejde med lærere, forældre, sundhedsplejersker og andre aktører.

#### **Citater:**

"At man er tryk ved at være undrende og stille spørgsmål og forslag, som medtages positivt."

"Pædagoger og lærer/SFO og skole samarbejder helt naturligt og ligeværdigt om at støtte børnenes dannelse og trivsel."

"Videre- og efteruddannelse samt kompetenceudvikling, så vi kan håndtere de udfordringer, vi står overfor."

"Mulighed for en ugentlig hjemmearbejdsdag til fx dokumentation og forberedelse af samtaler."

"Tid til kerneopgaven – at kunne gå fra arbejde med ro i maven og en viden om, at jeg har nået det, mit arbejde kræver."

"Få tid og rum til de pædagogiske opgaver i stedet for fokus på drift og praktisk hverdag."

"Større fokus på ledernes arbejdsmiljø, stress og arbejdspress."

"Drømmer om, at vi fælles løser mistrivsel. At det ikke alene er det offentliges problem, men at vi har et stort potentiale i at løse det fælles."

"Jeg vil have retten til at sende utilfredsheden videre til beslutningstagerne uden at blive betragtet som illoyal."

"Tid til møder, fx stuemøder og planlægningsmøder, så det ikke skal planlægges hen over hovedet på børnene."

"7. ferieuge. Skulle det være attraktivt at gå op i 37 timer, så skal der mere ferie og/eller større fleksibilitet ift., hvordan man kan lægge sin ferie."

## Tema 2: Specialområdet

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 253 udtalelser, der handler specifikt om specialområdet.

### Pædagogers udfordringer i relation til specialområdet

Med udgangspunkt i 142 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Manglende ressourcer og støtte til inklusion:** Mange pædagoger oplever, at de får flere og flere børn med særlige behov, diagnoser, udadreagerende adfærd og/eller sprogbarrierer i deres institutioner. En del af denne udfordring er ligeledes at møde familierne, som har brug for ekstra omsorg, vejledning og hjælp. Pædagogerne føler sig ofte presset, udfordret og utilstrækkelige i deres arbejde med inklusion og oplever, at de ikke har tilstrækkelige kompetencer til at løse opgaven med inklusion. Desuden mangler de tid til forberedelse og til at løse opgaven, lige som de føler sig presset over mangel på pædagoger, der besidder de rette kvalifikationer. Dertil mangler de opbakning fra kommunen, PPR og eksterne samarbejdspartnere.

**Manglende pladser og tilbud til børn med særlige behov:** Pædagogerne oplever, at der er for få eller ingen pladser og tilbud til børn, der har brug for en mere specialiseret indsats, som ikke passer ind i de almindelige rammer eller som har krydsdiagnoser. Dette kan føre til lange ventetider, utilfredse forældre og overbelastede institutioner.

**Udfordrende og tværprofessionelt samarbejde:** Pædagogerne har ofte brug for at samarbejde med andre faggrupper, som lærere, sagsbehandlere, psykologer, sundhedsplejersker osv., for at støtte børnene bedst muligt. Dette kan være svært, da der kan være forskellige forventninger, forståelser, kompetencer og interesser blandt de involverede parter.

### Citater:

"Vi får flere og flere børn med særlige udfordringer, som vi ikke er/bliver klædt på til at håndtere. De er udadreagerende, slår, sparker, spytter osv. PPR og systemet er meget rigide, og vi får hjælp alt for sent, hvis vi får hjælp. Stakkels børn!"

"Flere børn med særlige behov i almen tilbud. Vi er ikke gearet til alle de sårbare børn og familier med udfordringer med de nuværende rammer og ressourcer."



"Børn på min arbejdsplads, som ikke burde være der, men pga. specialskoler/tilbud bliver færre og der skal spares penge, går der ofte for lang tid, inden barnet får det rigtige tilbud."

"Der er for få tilbud til børn med udfordringer, som ikke passer ind i store institutioner"

"Vi kan ikke leve op til egne forventninger og ambitioner om kvalitet. Enten bliver børn i udsatte positioner ladt i stikken, eller også må resten af børnegruppen groft sagt klare sig selv."

"Jeg føler mig udfordret ift. børn med særlige behov. Jeg føler mig ikke fagligt rustet og har ikke tid til at indsamle viden på egen hånd."

"Problematisk forældre og udfordrende samarbejde. Oplever at jeg er "mini sagsbehandler""

"Det tværprofessionelle arbejde med andre faggrupper. Jeg har en oplevelse af, at de forskellige faggrupper tror, de ved en masse om hinanden, men i virkeligheden ved de måske kun en brøkdel"

### **Pædagoger drømme i relation til specialområdet**

Med udgangspunkt i 111 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Drømme om bedre ressourcer og vilkår:** Pædagogerne drømmer om at se flere børn og unge i trivsel, både socialt, fagligt og personligt. De ønsker at skabe et trygt, lærerigt og sjovt miljø for alle børn, uanset deres baggrund, udfordringer eller potentialer. Pædagogerne peger på, at flere ressourcer, hænder, tid, økonomi og kompetencer til at arbejde med børn med udfordringer er vejen frem. De ønsker at kunne tilbyde børnene den bedste hjælp og støtte, uden at det går ud over resten af gruppen eller deres egen arbejdsglæde.

**Drømme om bedre samarbejde med tværfaglige aktører:** Mange pædagoger drømmer om at få et tættere og mere effektivt samarbejde med tværfaglige aktører, som PPR, psykologer, sagsbehandlere, tolke, familier og skoler. De ønsker at have en tovholder, en fælles plan og en hurtigere indsats for børn med særlige behov.

**Drømme om flere og bedre specialtilbud:** Mange pædagoger drømmer om, at der bliver oprettet flere og bedre specialtilbud, grupper eller institutioner, som kan imødekomme børn med særlige behov. De ønsker, at kommunen lytter til deres faglige anbefalinger og ikke bare smider børn ind i almenområdet, hvis de ikke passer ind.

**Drømme om mere efteruddannelse og supervision:** Pædagoger drømmer i høj grad om at få mere efteruddannelse og supervision, som kan give dem et kompetenceløft og et fagligt rum for fordybelse og refleksion. De ønsker at lære mere om børn med udfordringer, diagnoser, sprog, kultur og inklusion, så er bedre rustet til at løfte opgaven.

#### **Citater:**

"PPR tættere på og gerne på institutionen, så de integreres i dagligdagen. Det vil give bedre pædagogiske tiltag, hurtigere opstart, tættere samarbejde omkring børn og forældre."

"Bedre normeringer som ændres i takt med, at børnegruppens individuelle behov ændres. Jeg drømmer om, at min faglige anbefalinger bliver hørt og taget alvorligt, og at min omfattende erfaring med børns udvikling bliver brugt."

"At pædagoger er med i det tværfaglige samarbejde omkring børn med særlige behov. Altså obligatoriske samarbejde med PPR, skole, SSP og børnepsykiatrien."

"Politikerne skal anerkende, at hvis skolereformen skal bestå, skal der tildeles væsentligt flere penge samt mere efteruddannelse, da vi mangler kompetencer til at klare de sværeste sårbare børn."

"Børn og unges trivsel burde prioriteres mere i både skole og dagtilbud. Flere aktiviteter for unge mennesker, så de får flere muligheder for at opnå deres drømme."

"Vi drømmer om at få flere børn i trivsel. Herunder nytænkning, fleksibilitet og bedre rammer, som i højere grad tager højde for, at flere og flere børn har svært ved at passe ind."

"Flere muligheder for at komme på efteruddannelse, som kan give kompetenceløft ift. specialpædagogiske opgaver."

### **Tema 3: Normeringer**

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 238 udtalelser, der handler specifikt om normeringer.

#### **Pædagogers udfordringer i relation til normeringer**

Med udgangspunkt i 117 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Mangel på uddannede pædagoger og minimumsnormeringer:** Flere pædagoger peger på, at der er for få uddannede pædagoger i institutionerne, og at det går ud over fagligheden og kvaliteten. Ligesom de peger på, at det er svært at rekruttere eller fastholde dygtige pædagoger. Mange pædagoger oplever, at normeringerne er for dårlige, og at de ikke kan nå alle børn eller give dem et

godt børneliv. En del oplever, at minimumsnormeringerne er for lavt sat og/eller at den måde minimumsnormeringerne udregnes er ikke stemmer overens med virkeligheden.

**Arbejdspresset og mistrivlsen:** Pædagogerne fortæller, at de løber for stærkt, har for mange opgaver, og føler sig pressede af større krav og færre hænder, hvilket påvirke deres arbejdsmiljø og trivsel negativt. Flere fortæller, at de synes, det er svært at tale stolt om pædagogfaget, når normeringerne er så ringe.

#### **Citater:**

"For dårlige normeringer ift., hvad der kommunalt bliver meldt ud. Ikke 1:3 normering i vug, som minimumsnormeringerne ellers lovede."

"Dårlige normeringer øger mistrivsel alle steder."

"Minimumsnormeringerne overholdes ikke, og hvis de gør, er det kun mellem kl. 9-12."

"Manglen på pædagoger, så der er større kvalitet i dagtilbud og mulighed for at give alle børn et godt børneliv."

"Stor gruppe af "gamle pædagoger" som går på pension skaber akut behov for uddannet pædagoger."

"På arbejdspladserne bliver der talt om, at vi godt må drømme. Vi snakker om drømmene, men har også en forventning om, at det går i opfyldelse. Man er tidspresset. Udfordringen ligger i, at der ikke er personale nok til at udføre det, man brænder for."

"For få uddannede kollegaer. Ansvarer bliver for stort for den enkelte pædagog."

"I perioder bliver vi udfordret på merindskrivning af børn. For mange børn på for lidt plads og for få voksne."

"Det er svært at tale stolt om pædagogfaget, når normeringerne er så ringe på mange områder. Det gør det svært at udføre sit arbejde professionelt."

#### **Pædagogernes drømme i relation til bedre normeringer**

Med udgangspunkt i 121 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Bedre normeringer:** Det mest gentagne drømme handler om at få bedre normeringer i dagtilbud, SFO og skole, så der er mere tid og nærvær til børnene. Pædagogerne drømmer om at øge antallet af uddannede pædagoger, ligesom de drømmer om mere fagligt kompetente kollegaer. Mange

pædagoger på dagtilbudsområdet sammenkæder bedre normeringer med en drøm om at have færre børn i hver gruppe, så der er mere plads og ro til fordybelse og leg. Flere ønsker at gøre pædagogfaget mere attraktivt for unge og potentielle ansøgere til uddannelsen, ved at tydeliggøre dets betydning og formidle de gode historier.

#### Citater:

"Der skal tilføres penge til, at minimumsnormeringer bliver en reel mulighed. Det vil gøre noget ved sygefravær, pædagogflugten og at ville uddanne sig til pædagog."

"Det skal være attraktivt at uddanne sig til pædagog, så vi får pædagoger nok til at kunne afhjælpe børns høje mistrivsel."

"Færre børn og flere hænder – også i ydertimerne."

"Bedre normeringer for vores børn – det er bare stadig ikke godt nok. Det vil være så godt med tid til mere nærvær."

"Flere ressourcer og uddannet personale i hverdagen, så der ville være tid til alle de tiltag og idéer, som kommunen/staten ønsker sig at få gjort til praksis."

"En normering som kunne gøre det muligt at arbejde hjemme en dag om ugen til forberedelse af fx samtaler."

#### Tema 4: balancen mellem arbejdsliv og privatliv

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 235 udtalelser, der handler specifikt om balancen mellem arbejdsliv og privatliv.

#### **Pædagogers udfordringer i relation til balancen mellem arbejdsliv og privatliv**

Med udgangspunkt i 114 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Udfordringer med at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen:** Mange pædagoger oplever, at det er svært at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen, når de har lange arbejdsdage, fastlåste ferieperioder, lukkedage og begrænsede muligheder for at arbejde hjemme eller flekse. De fortæller, at de ofte tager arbejdet med hjem og ikke føler sig tilstrækkelige i deres arbejde. Mange pædagoger føler sig drænet for energi, overskud og glæde i arbejdet, som kan føre til stress, sygefravær og flugt fra faget. De oplever også, at deres krop bliver slidt og skadet af mange løft,

uheldige arbejdsstillinger og larm. Ligesom de føler sig presset af mange krav, opgaver og forventninger, som ikke altid stemmer overens med deres faglighed og værdier.

**Udfordringer med at håndtere personlige og familiære kriser:** Mange pædagoger har svært ved at balancere deres eget liv med arbejdslivet, når de står over for personlige eller familiære kriser, som fx sygdom, skilsmisse, sorg eller børn med særlige behov. De savner støtte, forståelse og fleksibilitet fra deres arbejdsgivere og kolleger.

**Udfordringer med at være ung og nyuddannet pædagog:** Mange unge og nyuddannede pædagoger oplever et forventningspres fra samfundet. De har også en frygt for at miste noget, når de arbejder fuldtid. De har brug for vejledning, mentorordning og tilpasning i deres arbejdspladser.

#### **Citater:**

”Problemer med fleksibilitet i arbejdstiden som pædagog med små børn, som skal hentes i institution. Det er svært at få et liv med små børn til at hænge sammen.”

”Prøver at holde arbejdsliv og privatliv adskilt. Kan dog blive påvirket af arbejdet og tænker over det, når jeg har fri.”

”Der er ikke vikardækning, hvis jeg skal til læge og speciallæge. Jeg skal bruge afsp. ved læge og speciallæge besøg. Vi er så afhængige af hinanden, at man får dårlig samvittighed.”

”Jeg oplever et meget lukket arbejdssystem – der er ikke meget fleksibilitet i vores arbejde, som man oplever på andre arbejdspladser. Børn, familieliv osv. stiller krav, som oftest ikke er foreneligt med arbejdspladsen.”

”At man næsten aldrig har en tidlig dag, hvor man kan gå. Hvis man har en tidlig dag, medfører det, at der mangler hænder om eftermiddagen.”

”Svært at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen som enlig forsørger med et barn med diagnose og skoleværing.”

#### **Pædagogernes drømme i relation til balance mellem arbejdsliv og privatliv**

Med udgangspunkt i 121 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Meningsfuldt og glædesfyldt arbejdsliv:** Pædagoger drømmer om et meningsfuldt og glædesfyldt arbejdsliv, hvor de kan udfolde deres faglighed, kreativitet og engagement. Et arbejdsliv hvor de i højere grad kan være nærværende og fordybet i arbejdet med børnene, at have tid til refleksion og feedback, at have mulighed for at lære nyt og udvikle sig. De peger på, at et arbejdsliv, hvor de ikke

skal gå på kompromis med deres egen faglighed, vil skabe større balance mellem arbejdsliv og privatliv.

**Fleksibilitet i arbejdstid og ferie:** Pædagoger drømmer i høj grad om større fleksibilitet i arbejdstid og ferie, så de kan få mere tid og større overskud til deres familieliv og personlige behov. De peger på en kortere arbejdsuge, fx fire-dages arbejdsuge, meget større fleksibilitet i deres skema, frihed til at vælge ferieperioder og mulighed for at holde ferie uden for skoleferien, så de har råd til at rejse med deres familier.

**Bedre arbejdsforhold og arbejdsmiljø:** Pædagoger drømmer også om bedre arbejdsforhold og arbejdsmiljø, som kan forebygge stress, nedslidning og sygdom. De peger på behovet for bedre normeringer og vikardækning, men også faglig udvikling, anerkendelse, samarbejde og dialog. Pædagogerne vil gerne pleje deres egen fysiske og psykiske sundhed og peger specifikt på et ønske om tilskud til eller gratis fysioterapi, træning, massage og kiropraktor. Ligesom de drømmer om at kunne gå til læge, speciallæge, tandlæge og behandling i arbejdstiden.

#### Citater:

"Jeg drømmer om at have lyst til at gå på arbejde."

"Få ro i maven til at passe eget barn ved sygdom samt mere end 14 dages orlov ved dødsfald."

"Drømmer om at kunne tilrettelægge mit eget skema, så det passer ind i mit privatliv. At have mere tid sammen med familie og venner og tid til fritidsinteresser."

"Ikke at have en dårlig følelse i maven, når der skal til at tales ferie."

"At vi har tid, hænder og samvittighed til at nå at gøre alt det, vi skal nå samtidig med, at vi er nærværende og gør det for børnene, som de har brug for."

"Hvis arbejdstempoet var rimeligt, ville disse arbejdsopgaver give mig arbejdsglæde."

"Jeg drømmer om, at jeg kan holde ferie, når jeg har brug for det og ikke når det passer kommunen."

"Mere tid, bedre økonomi og flere ressourcer. Bedre vilkår for børn og voksne. Mere plads og mere luft. Mere tid til fordybelse og kerneopgaven. Bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv."

"Mere fleksibilitet i arbejdstiden, så det er nemmere at få arbejdsliv og privatliv til at hænge sammen, mens man har små børn. Færre dage til kl. 17."

"Kunne gå til nødvendige lægebesøg, som ikke kan planlægges udenfor arbejdstiden og få løn samtidig."

"Hvis man ikke er en profession, der er lønførende, så bør man være førende på de bløde værdier (mere frihed)."

"Jeg drømmer i den grad om, at fagbevægelsen arbejder for det stressfrie liv. Der er allerede gode takter ift. løn og pension, men der skal kæmpes mere. Stress i arbejdslivet kan løses med flere kollegaer og mere faglighed. Man skal kunne reflektere fagligt med andre pædagoger."

## Tema 5: løn og bolig

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 221 udtalelser, der handler specifikt om løn og bolig.

### **Pædagogers udfordringer i relation til løn og bolig**

Med udgangspunkt i 87 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Løn og økonomi:** Pædagogerne er utilfredse med deres løn, som de mener er for lav i forhold til deres uddannelse, ansvar, arbejdsopgaver samt de høje fysiske- og følelsesmæssige krav, de oplever i faget. De oplever at have meget ansvar, som ikke aflønnes. Pædagogerne oplever, at der er forskel på deres løn- og arbejdsvilkår afhængigt af, hvor de arbejder, og om de er ansat i kommunale eller selvejende institutioner. Nogle oplever, at de ikke får de tillæg, de har krav på, eller at de ikke kan forhandle om deres løn i tilstrækkelig grad. Andre oplever, at der er ubalance mellem nyansatte og erfarne, eller mellem pædagoger og lærere, som får særlige hensyn og ekstra tillæg. De føler sig også uretfærdigt behandlet i forhold til andre faggrupper, især lærerne som får højere løn for samme arbejde.

**Bolig og flytning:** Pædagogerne har problemer med at få råd til at købe bolig i Storkøbenhavn, hvor prisniveauet er højt. Er man enlig eller er begge parter pædagoger, er det svært at få råd til at bo i et ordentligt hus eller lejlighed.

**Rekruttering og fastholdelse:** Pædagogfaget har problemer med at tiltrække og beholde kvalificerede medarbejdere, og pædagogerne peger på, at mange fravælger faget på grund af den lave løn.

**Studiegæld og nyuddannede:** Nogle af de nyuddannede pædagoger og studerende fortæller, at de er udfordret på at have studiegæld, som de skal tilbagebetale. De har svært ved at finde et sted at bo,

som de har råd til, som nyuddannede. De oplever desuden, at de har en lav startløn, som ikke stiger meget med erfaring.

### Citater:

"At være enepædagog og stå med ansvaret og hele tiden skulle prioritere mellem opgaverne uden at få ekstra løn for det."

"Jeg føler mig begrænset i, hvilke drømme, jeg som nyuddannet pædagog kan have for mit privatliv og en potentiel familie. Jeg vil gerne blive boende i København og bo i noget, hvor der er tilstrækkelig med plads og/eller med mulighed for at købe et sommerhus en dag. Det virker dog ikke særlig realistisk med den nuværende løn."

"Lønnen er ikke lig med det job, vi udfører. Jeg har fire børn (tre over 18 og en lille en). Jeg vil gerne på ferie og flyve med dem, men det har jeg sgu ikke råd til."

"Det virker unfair at arbejde side om side med lærer med samme ansvar og få så meget mindre i løn. Særligt når man som erfaren pædagog oplærer nye lærer som får mere i løn end en selv."

"Jeg oplever, at rekruttering og fastholdelse er en stor udfordring. Løn, vilkår m.m. stemmer ikke overens med arbejdsopgaver og mængden."

### Pædagogers drømme i relation til løn og bolig

Med udgangspunkt i 134 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Løn og lønløft:** Mange pædagoger drømmer om at få mere i løn, både for at anerkende deres faglighed, deres ansvar og deres arbejdsvilkår. De drømmer om at indhente lønefterslæbet, at få ligestilling med lærerne og få flere løntrin efter 10 års anciennitet. Mange drømmer også om kompetenceudvikling som honoreres gennem tillæg og højere løn.

**Arbejdstid og fleksibilitet:** Flere pædagogerne drømmer om mere frihed og/eller en kortere arbejdsuge til samme løn, samt at have mulighed for at gå ned i tid i perioder. De peger på, at en løsning kunne være en fire dages arbejdsuge eller at arbejde 30 timer om ugen med samme løn.

**Bolig og boligpriser:** Pædagogerne drømmer om at købe en bolig i Storkøbenhavn. Nogle drømmer om at have råd til et større hus med have, andre om at få tilbudt boliger i den kommune, hvor de arbejder. Nogle foreslår at PBU eller BUPL bygger eller lejer boliger til pædagoger, eller at der oprettes en boligpulje samt billigere ungdomsboliger.



**Pædagogers rolle og anseelse:** Noget, der også går igen i pædagogers drømme, er at få mere anerkendelse og respekt for deres arbejde, både fra ledelse, forældre og samfundet. De oplever, at pædagoger har en vigtig rolle i undervisning, integration og inklusion, og at de skal have samme lønmæssige vilkår som lærere. Pædagogerne peger på, at en højere løn vil være en anerkendelse af faget samt gøre faget mere attraktivt for nye pædagoger.

#### **Citater:**

”Der er ikke så meget undervisning, der kan lade sig gøre uden os – det bør afspejle sig i lønnen.”

”Mulighed for at kunne udvikle mig fagligt med løn og få mere i løn for nye kompetencer.”

”Fagforeninger skal have fortrinsret til almennyttige boliger på lige fod med kommunerne.”

”At pædagoger har mulighed for at få deres boligdrømme opfyldt.”

”Vil gerne arbejde mindre end 37 timer til samme løn.”

”Flere tillæg, når man har nået slutløn. At blive belønnet for det arbejde vi laver med at guide de nye pædagoger meget.”

”Vores løn skal matche vores kompetencer og udfordrende job.”

”Hvis vi får mere løn, fleksibilitet og forberedelsestid, så skal der nok komme flere pædagoger til faget.”

#### **Tema 6: Pensionsalder, seniorpolitik, arbejdsvilkår for ældre pædagoger**

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 177 udtalelser, der handler specifikt om pensionsalder, seniorpolitik og arbejdsvilkår for ældre pædagoger.

#### **Udfordringer for ældre pædagoger**

Med udgangspunkt i 118 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Dårlige arbejdsvilkår slider på ældre pædagoger:** Ældre pædagoger oplever, at der er for mange børn i institutionerne, og at arbejdet er både fysisk og mentalt krævende. Det skaber dårlige arbejdsvilkår, hvilket er svært at se sig selv i som seniorer. Ældre pædagoger oplever fysisk og mental nedslidning, træthed, skavanker og bekymring for deres helbred, som følge af det hårde arbejde og den stigende pensionsalder.

**Seniorpolitik og vilkår:** Pædagoger oplever, at der ikke er tilstrækkelige muligheder for at gå ned i tid, få flere seniordage, skifte opgaver eller stillinger samt få anerkendelse for deres erfaring og kompetencer. De føler sig også uretfærdigt behandlet i forhold til andre faggrupper, især pædagogmedhjælperne organiseret i FOA.

#### **Citater:**

"Mærker de fysiske og psykiske udfordringer pga. af alder. Det påvirker privatlivet, at jeg er helt færdig og træt og ikke er så social længere."

"Jeg er bekymret for den stigende pensionsalder, da jeg har svært ved at se mig selv i en skolegård som 72-årig, med de samme udfordringer som i dag."

"Der er for mange børn i institutionerne. Det skaber dårligere arbejdsvilkår og flere børn der ikke trives. Det er et hårdt arbejde, og kroppen bliver slidt. Så hvordan kan vi beholde seniorerne og stadig give dem nogle gode sidste år på arbejdsmarkedet?"

"Jeg er snart 60 år og føler mig lidt slidt. Jeg mærker på min krop, at den er brugt. Støjniveauet i børnehaven er begyndt at genere mig, så min lunte bliver kortere. Jeg har beholdt min efterløn for at kunne gå ned på delt efterløn, men da jeg skal arbejde til jeg er 68 og først kan gå ned i tid med løn som 66-årig, er der lange udsigter."

#### **Ældre pædagogers drømme for fremtiden**

Med udgangspunkt i 59 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Seniordage og er arbejdsliv som seniorer:** Mange pædagoger drømmer om bedre og mere fleksible seniorordninger og seniordage, der kan tilgodese deres behov og ønsker om et arbejdsliv, der ikke i samme grad slider fysisk og psykisk og gør det muligt for dem at blive i faget. En del sammenligner deres vilkår med FOA's og ønsker samme eller bedre ordninger. Et ønske om flere seniordage handler også om at have tid til fritidsliv, børnebørn og dyrke egne interesser. De ældre pædagoger drømmer også om skånejobs og/eller jobs, hvor deres store erfaring bliver sat i spil, fx gennem vejledning af yngre pædagoger.

**Pensionsalder og pension:** Flere pædagoger drømmer om at kunne gå på pension tidligere eller have en mere fleksibel pensionsalder, da de føler sig nedslidte eller har lyst til at nyde livet. Der er bred enighed om, at det vil være passende at kunne gå på pension i en alder af 65 år. Nogle ønsker også en bedre pension, så de kan opretholde deres levestandard.

## Citater:

"Kæmp for at sætte pensionsalderen ned. Folk bliver slidt op eller forlader faget langt før tid."

"Man bør kunne gå på pension i midten af 60'erne. Pensionen bør være højere, så man kan opretholde ens levestandard. Og vores børn og unge fortjener voksne, som har lyst og energi. Gode seniorjobs."

"Seniorjobs til erfarne pædagoger, hvor de kan give ud af deres erfaringer og få skåneopgaver"

"Drømmer om at gå tidligere på pension uden det stiller os dårligere økonomisk. Altså at kunne gå fra tidligere og stadig have en god pension"

"Jeg drømmer om at gå ned i arbejdstid allerede, når jeg fylder 60-62 år og gerne at kunne trappe længere ned over de følgende år. Jeg ønsker, at mit arbejdsliv kan slutte, når jeg er 65 år. Jeg drømmer om færre administrative opgaver."

## Tema 7: Omsorgsdage og barnsyg

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 116 udtalelser, der handler specifikt om omsorgsdage og barnsyg.

### Pædagoger udfordringer i relation til omsorgsdage og barnsyg

Med udgangspunkt i 36 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Behov for bedre vilkår for barnsyg:** Mange pædagoger oplever stress, dårlig samvittighed og pres ift. at kunne passe deres syge børn – især fordi børn ofte er syge i mere end et par dage. De ønsker bedre vilkår for barnsyg, så de kan få mere fleksibilitet og forståelse fra deres arbejdsgiver. De foreslår ret til barnsyg og flere barnsyg dage, mulighed for hjemmearbejde eller fleksibel arbejdstid. Flere ansatte udtrykker frustration over, at omsorgsdagene kun gælder for børn under 7 år, da de mener, at ældre børn også har brug for omsorg.

**Udfordringer ved at få fri til omsorg for sig selv og syge familiemedlemmer:** Mange pædagoger oplever stress, dårlig samvittighed og presset ift. at få fri til at passe forældre eller ægtefælle. De har ingen omsorgsdage, de kan bruge på deres nærtstående familie, og de skal ofte bruge deres egne sygedage eller feriedage. Pædagoger nævner, at de også har brug for omsorgsdage til sig selv, uden at det er fordi, de er syge.

## Citater:

"Udfordringer ved egne børns sygdom, især længerevarende. Også når de er ældre, har de brug for omsorgen."

"Manglende omsorgsdage til en selv, uden at det er fordi, man er syg, så man ikke skal bruge feriedage."

"Få muligheder for at kunne få enkelte fridage til forældreomsorg, når man har gamle forældre eller nærtstående familie."

### **Pædagoger drømme i relation til omsorgsdage og barnsyg**

Med udgangspunkt i 80 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Barnsygdom og omsorgsdage:** Pædagoger drømmer om flere og ret til barnsyg dage for at kunne passe deres syge børn. Pædagogerne drømmer om, at de ikke længere skal føle pres og dårlig samvittighed, når de skal være hjemme med sygt barn, især når barnet er sygt i længere tid. De ønsker at kunne være familie uden at gå på kompromis med deres barns trivsel eller deres arbejdsplads. Nogle pædagoger sammenligner med de mere fleksible regler i Sverige og Norge. Dertil drømmer pædagogerne om flere omsorgsdage og især at omsorgsdagene fortsætter efter barnet er fyldt 7 år.

**Omsorgsdage til alle:** Mange pædagoger mener, at alle bør have ret til omsorgsdage, uanset om de har børn eller ej. De argumenterer for, at omsorgsdage kan bruges til at få tid til sig selv, egne store børn, forældre, ægtefælle eller andre pårørende til læge eller sygehus. Nogle pædagoger drømmer om at få sorgorlov eller sørgedage ved dødsfald i familien. De ønsker at være bedre stillet ved sådanne situationer.

### **Citater:**

"Bedre muligheder ved barn syg, da de ofte er syge mere end en dag. Og bedre dækning for kollegaer, når man har barn syg."

"Mulighed for at kunne passe egne børn uden at skulle få dårlig samvittighed. Omsorgsdage til efter barnet er blevet 7 år samt omsorgsdage til at passe ens forældre og/eller ægtefælle. Alle bør have 2 omsorgsdag ligegyldigt om de har børn eller ej."

"At kunne være familie uden at gå på kompromis med mit barns trivsel. At have 10 omsorgsdage om året for at være sammen med familie."

## Tema 8: Respekt og anerkendelse af pædagogfaget

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 76 udtalelser, der handler specifikt om respekt og anerkendelse af pædagogfaget.

### **Pædagogernes udfordringer i relation til respekt og anerkendelse af pædagogfaget**

Med udgangspunkt i 31 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Udfordringen med manglende respekt og anerkendelse for pædagogfaget:** Mange pædagoger oplever, at deres fag bliver set ned på, talt ned eller misforstået af samfundet, forældrene og det politiske niveau. De føler, at de bliver dikteret "oppefra" og har ikke nok indflydelse på deres egen praksis. De føler, at de ikke får den værdsættelse, de fortjener for det arbejde, de udfører med børn og unge. De oplever også, at der er et negativt narrativ om pædagoger, som afspejler sig i samfundets syn på faget.

**Udfordringen med at formidle pædagogers faglighed udadtil:** Mange pædagoger oplever, at de har svært ved at fortælle om deres faglighed og den betydning, de har for samfundet. De føler, at de kryber langs panelerne eller skal retfærdiggøre deres valg af job. De oplever også, at der er en holdning om, at alle kan blive pædagoger, og at der ikke er nogen særlig kompetence eller uddannelse bag det at have med børns trivsel, omsorg og udvikling at gøre.

### **Citater:**

"Respekten for og anerkendelsen af det arbejde, pædagoger udfører. Fx som SFO-pædagog kontra den anerkendelse lærerne møder fra forældre/samfund/politisk niveau."

"Der er en fortælling om, hvor forfærdeligt og dårligt lønnet jobbet er, Jeg skal retfærdiggøre mit valg, hver gang jeg møder nye mennesker."

"Vi har ikke stor nok opbakning fra samfundet – er vi gode nok til at fortælle om vores faglighed?"

"Retorikken om pædagogfaget – alle kan jo blive pædagog. Alle kommer gennem studiet – ikke alle burde bestå praktikken."

### **Pædagogers drømme om mere anerkendelse og respekt for pædagogfaget**

Med udgangspunkt i 45 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Pædagogers ønske om mere anerkendelse og respekt for deres fag:** Mange pædagoger drømmer om, at samfundet, politikerne, forældrene og ledelsen anerkender og værdsætter deres arbejde med børns opvækst, udvikling, trivsel og læring. De drømmer om, at deres job bliver set som højtprofileret i samfundet. De vil gerne have, at flere har lyst til at arbejde i faget, og at de ikke skal forklare, hvorfor de elsker deres job.

**Pædagogers behov for faglig autonomi og tillid til deres professionelle dømmekraft:** Pædagogerne drømmer om, at de selv kan definere og beskrive deres faglighed, og at de får tillid til at løse udfordringerne på gulvet. De vil gerne have magten tilbage som eksperter på deres område og ikke være underlagt andres politikker og beslutninger.

#### **Citater:**

"Der skal arbejdes for at sidestille betydningen af børnenes fritid med den betydning skolen tillægges."

"Større tillid til vores fag, så vi selv kan udvikle læringsmiljøer og institutioner, vi kan være stolte af."

"Pædagogjobbet anses for at være højtprofileret. Pædagoger er seje og redder børn og familier!"

"Det kunne være rart ikke at skulle forklare, hvorfor dette job bare er fantastisk."

"Jeg drømmer om, at pædagogfaget bliver taget alvorligt af hele vores samfund. At forældre, pårørende og alle andre ikke kun ved, hvad vi er værd, når der er corona eller strejke. At de ser, at vi lægger krop og sjæl i deres børns opvækst, udvikling, trivsel og generelt velvære. At vi er uvurderlige."

"At det bliver tydeligt, hvad man kan forvente at få, og at der kommer mere tillids til professionel dømmekraft. At man kan ytre sig i højere grad og blive hørt af beslutningstagerne."

"At der var mere præstige omkring det at være pædagog i samfundet, så flere har lyst til at arbejde i faget."

"Magten tilbage til pædagogerne – pædagogerne er eksperterne."

## **Tema 9: De fysiske rammer**

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 71 udtalelser, der handler specifikt om de fysiske rammer.

### **Pædagogers udfordringer i relation til de fysiske rammer**

Med udgangspunkt i 39 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Pladsmangel og støj i dagtilbud:** Pædagogerne oplever, for mange børn og for få voksne på for lidt plads skaber dårligt arbejdsmiljø og oversete børn. Støj er et stort problem, og nogle af pædagogerne oplever, at støjniveauet har ført til tinnitus.

**Dårlige fysiske rammer og manglende faciliteter:** Pædagogerne beskriver, at der mangler fællesfaciliteter, større legepladser, p-rum og klimaanlæg i institutionerne. De oplever, at de fysiske rammer ikke kan opfylde børnenes behov for små hyggerum, fritid og grønne områder.

#### **Citater:**

"Børn bliver overset i dagtilbud. Vi er for mange børn og for få voksne på for lidt plads. Børn har brug for små hyggerum, hvor de kan gemme sig fra de voksne."

"Vi arbejder på 1. sal, lige under taget. Om sommeren er der for varmt, og om vinteren er der for koldt. Kommunen vil ikke investere i et klimaanlæg."

"De fysiske rammer kan ikke opfylde børnenes behov. Der er for mange børn på for lidt plads."

"For mange børn og udfordringer med at kunne sende børn videre i børnehave pga. pladsmangel."

"Mange børn på få kvm. giver støj. Der kommer yngre børn ind pga. af nye barselsregler."

#### **Pædagogers drømme i relation til de fysiske rammer**

Med udgangspunkt i 32 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Bedre normeringer og plads:** Pædagogerne drømmer om en fremtid, hvor der er flere kvadratmeter pr. barn. De drømmer også om at have lokaler, der fungerer godt til deres arbejde. De vil gerne have eget faggruppekontor med plads til materialer og møder, egne SFO-lokaler, og mulighed for at dele sig i mindre grupper. De vil også gerne have bedre fysiske rammer for flersprogsvejledning.

**Flere læringsmiljøer og udviklingsmuligheder:** En anden drøm for pædagogerne er at skabe flere og bedre læringsmiljøer for børnene, både indenfor og udenfor. De ønsker at have flere ressourcer til at udvikle institutionen, tilbyde natur- og kulturoplevelser og arbejde med grønne områder og dyr.

#### **Citater:**

"Eget faggruppekontor med plads til materialer samt til at afholde møder."

"Bedre normering og plads til alle børn med gode rammer. Mulighed for grundig fordybelse."

"Færre børn i grupperne og ingen merindskrivning."

"Færre børn i SFO og flere pædagoger vil mindske støj og skabe bedre psykisk og fysisk arbejdsmiljø."

"Institutioner med større arealer og flere læringsmiljøer."

"Børnebusser der kan køre ud i natur/strand/skov og give plads til frihed, luft og fysisk udfoldelse."

## Tema 10: Forældresamarbejdet

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 18 udtalelser, der handler specifikt om forældresamarbejdet.

### **Pædagogers udfordringer i relation til forældresamarbejde og betydningsfulde voksne**

Med udgangspunkt i 10 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Forældresamarbejde:** Flere pædagoger nævner forældresamarbejde som en udfordring i deres arbejde, da de oplever, at forældre er krævende, uopdragne, egoistiske, belastede eller fraværende. De føler, at de skal sagsbehandle, opdrage eller holde forældre i hånden, i stedet for at fokusere på børnene. De savner også opbakning fra ledelsen i forhold til forældresamarbejde.

**Forældresamarbejdets betydning for børnene:** Pædagogerne påpeger, at forældresamarbejdet har stor betydning for børnenes trivsel, udvikling og læring. De oplever ikke altid at have et godt samarbejde med forældrene, og mangler forældrenes støtte og anerkendelse af det pædagogiske arbejde. De oplever også, at forældrenes fokus på sig selv smitter af på børnene, som bliver mere individualistiske og uopdragne.

### **Citater:**

"Forældres fokus på sig selv smitter af på børnene."

"Forældres "jeg" kultur, der smitter af på børnene."

"Forældresamarbejde udfordrer os som personale grundet manglende opbakning fra ledelsen."

"Udfordrende forældresamarbejde grundet manglende opbakning fra ledelsen."



”Forældresamarbejdet fylder meget. Det udfordrer, at jeg til tider har oplevelsen af at skulle mini sagsbehandle for forældrene. Belastede forældre skal holdes i hånden, ellers giver de op. Oplever at forældre fortsat og i højere grad skubber ansvar ud i institutionerne.”

### **Pædagogers drømme i relation til forældresamarbejde og betydningsfulde voksne**

Med udgangspunkt i 8 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Forældreansvar og -samarbejde:** Pædagogerne drømmer om, at der skal være mere fokus på forældrenes ansvar og ikke kun samfundets. Der er også en drøm om, at forældre skal tage mere ansvar i deres børns hverdag. Derudover er der en drøm om, at faggruppen skal sige fra overfor forældrene og gøre dem opmærksomme på deres ansvar. Pædagogerne har brug for mere faglig støtte, kompetenceudvikling, ressourcer og anerkendelse i forhold til forældresamarbejde. De peger på, at en afledt effekt vil være, at forældresamarbejdet i højere grad kan være en mulighed for at skabe mere dialog, fællesskab og solidaritet mellem pædagoger, forældre og børn.

**Betydningsfulde voksne og børn:** En gennemgående drøm er, at der skal være flere betydningsfulde voksne, der er tilgængelige, imødekommende og tydelige for børnene, og at børnene skal være betydningsfulde individer, der står op for fællesskabet og taler pænt til hinanden. Flere drømmer om at have relationer og fællesskab på skemaet, og at børn bliver taget alvorligt.

#### **Citater:**

”At vi som faggruppe siger fra overfor forældrene – hvad er vores professionelle opgave, og hvad er forældrenes opgave. Det er svært som fagperson at skulle svare på spørgsmål, der ikke vedrører min profession. Forældrene skal gøres opmærksomme på deres ansvar.”

”Flere betydningsfulde voksne, der er tydelige og imødekommende/tilgængelige. Betydningsfulde voksne giver betydningsfulde børn. Betydningsfulde børn står op for fællesskabet og taler pænt til hinanden.”

”Vi skal have flere betydningsfulde voksne, der gør børn til betydningsfulde individer. Hvis man er betydningsfuld, har man lyst til at bidrage til fællesskabet. Vi skal have relationer/fællesskab på skemaet.”

### **Tema 11: Pædagoguddannelsen**

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 17 udtalelser, der handler specifikt om pædagoguddannelsen.

## **Pædagogernes udfordringer i relation til pædagoguddannelsen**

Med udgangspunkt i 11 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Kritik af pædagoguddannelsen:** Flere pædagoger udtrykker utilfredshed med pædagoguddannelsen: dens kvalitet, indhold og relevans for det pædagogiske arbejde. De finder uddannelsen for ringe, for nem og for ufleksibel. De mener, at uddannelsen ikke forbereder de studerende godt nok til de praktiske og faglige udfordringer, de møder i institutionerne. De oplever også, at praktikvejlederne burde klædes bedre på.

**Studerende som en del af normeringen:** Pædagogerne oplever, at det er en udfordring, at de studerende på pædagoguddannelsen bliver brugt som en del af normeringen i institutionerne. Dette kan have negative konsekvenser for både studerende, børn og personale, da det kan sænke kvaliteten af pædagogikken, lægger pres på studerende og skabe utryghed og frustration hos børn og personale.

### **Citater:**

"Studerende på pædagoguddannelsen skal vælge specialisering fra starten af, men hvordan ved man som ung, hvad man vil?"

"For få kvalificeret pædagoger. Uddannelsen er for ringe, og der er for meget selvstudie."

"Mange inkompetente kollegaer. Det er skræmmende, hvor mange dårlige pædagoger der uddannes."

## **Pædagogernes drømme i relation til pædagoguddannelsen**

Med udgangspunkt i 6 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Drømme og ønsker til pædagoguddannelsen** Pædagogerne drømmer om en bedre pædagoguddannelse og obligatorisk efteruddannelse. Der er også en drøm om, at pædagogerne skal være med til at tilrettelægge uddannelsen og en drøm om at gøre pædagoguddannelsen interessant. De peger på, at en bedre uddannelse vil få flere til at søge ind på uddannelsen, hvilket kan medvirke til at løse udfordringen med rekruttering til faget.

### **Citater:**

"Det de studerende lærer på uddannelsen skal afspejle virkeligheden."

"Brug pædagoguddannelsen til at udforske pædagogområdet."

”At pædagoger er med til at tilrettelægge uddannelsen.”

## Tema 12: Digitalisering og teknologi

Ud af de 2.086 udtalelser fra pædagoger, der har udtalt sig i forbindelse med projektet, er der 9 udtalelser, der handler specifikt om digitalisering og teknologi.

### Pædagogers udfordringer i relation til digitalisering og teknologi

Med udgangspunkt i 5 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Digitalisering og teknologi:** Pædagoger står over for udfordringer med at håndtere børns og unges brug af sociale medier, gaming, IT og AI, samt deres indvirkning på trivsel, fællesskab, læring og opdragelse.

#### Citater:

”Sociale medier og gaming.”

”Det digitale fylder meget, og børn har sværere ved at lege, se andre, begå sig blandt andre.”

”IT opgaver fylder mere, og det stresser mig.”

”Hvad kommer AI til at betyde for vores samfund?”

”For meget SoMe.”

### Pædagogers drømme i relation til digitalisering og teknologi

Med udgangspunkt i 4 udtalelser tegner der sig følgende billede:

**Digitalisering og teknologi:** En håndfuld pædagoger drømmer om at sænke tempoet på den teknologiske udvikling, have mere fokus på meningsfuldhed og have it, der fungerer.

#### Citater:

”iPad er kun til intro og skolearbejde – ikke til spil.”

”Sænk tempoet på den teknologiske udvikling.”

”At kunne have tillid til kommunikation og AI.”

## Sidegevinster i projektet

Som nævnt indledende i afrapporteringen, så har arbejdsgruppen valgt at inddrage alle FTR'er og TR'er grupper i projektet for derigennem at optimere chancerne for at møde så mange medlemmer som muligt. Dette samarbejde har medført en del sidegevinster. FTR og TR'ernes arbejde med projektet er blevet skudt i gang på et TR-møde, hvor TR-konsulenten og evt. formand og faglige sekretærer har deltaget. TR'erne er blevet præsenteret for satsningsrådets mål og formål. Satsningsrådet er i den forbindelse blevet koblet op på BUPL Storkøbenhavns organiseringsindsats og det lokale arbejde med organisering, idet TR'erne har fået et oplæg om organisering, mobilisering, engagement og aktivisme, ligesom de er blevet præsenteret for den nyeste medlemsanalyse i alle kommuner. Hver TR-gruppe er blevet tildelt en pulje på 5.000 kr. til afholdelse af medlemsmøder og har fået frie tøjler til at beslutte, hvordan de ville organisere mødet/møderne. De eneste krav der er blevet stillet til TR'erne er, at de, med bistand fra FTR og TR-konsulent, selv har skulle stå for planlægning og afvikling af medlemsmøderne, og at der skulle sættes tid af til, at formanden og/eller faglig sekretær kunne tale med medlemmerne om deres udfordringer og drømme for fremtiden. Tanken bag dette valg har dels været, at TR'erne kender deres medlemmer bedst og dermed har de bedste forudsætninger for at vide, hvordan vi kommer i dialog med medlemmerne. Dels at der som en sidegevinst i projektet kunne arbejdes med at aktivere og mobilisere TR-grupperne samt afprøve forskellige og potentielt nye måder at afholde medlemsmøder på. På mange af møderne, har formanden eller faglig sekretær også holdt oplæg om OK24.

På strategiseminar i foråret 2024 evaluerede vi denne del af projektet – altså afholdelse af medlemsmøderne og TR'ernes engagement heri. Evalueringen peger på følgende:

Medlemmerne ønsker ikke at transportere sig så langt, og som konsekvens kommer de ikke, når vi inviterer dem ind i BUPL Storkøbenhavn. Derfor har det være godt at være ude lokalt. Mange medlemmer giver udtryk for, at de aldrig har haft besøg af deres fagforening før, og at de gerne vil have, at vi kommer. De lokale medlemsmøder bidrager med, at BUPL Storkøbenhavn bliver mere synlig lokalt og giver større mulighed for at høre flere. Det koster mange ressourcer, men det er godt givet ud, og der peges på, at bestyrelsen bør sætte penge af til flere lokale arrangementer. På medlemsmøderne har der været fokus på, at medlemmerne kunne dele deres udfordringer og drømme. Der har været en oplevelse af, at alle drømmer om noget. Men om man får et reelt indblik ind i medlemmernes drømme, er der lidt tvivl om.

Evalueringen peger desuden på, at det at afholde lokale medlemsmøder gør, at det bliver mere praksisnært. Ligesom det medvirker til, at der skabes nye relationer og plads til nye perspektiver og

historier. Et vigtigt element i medlemsmøderne har været, at man samles om, at det skal være et hyggeligt og socialt arrangement. Evalueringen peger på, at det har været godt, at der har været plads til hygge, mad og drikke samt at der har været t-shirts til alle. Der har været en oplevelse af, at medlemmerne var glade. Der er lidt blandet erfaringer med, hvor mange medlemmer, der deltog på medlemsmøderne. De steder, hvor der ikke deltog så mange, kunne man godt få en følelse af, at det var lidt tamt. De medlemmer der var der, var dog glade for at deltage, selvom der ikke nødvendigvis var mange. Der er også en erfaring med, at der dukker medlemmer op, som normalt ikke plejer at deltage på medlemsmøder. Her har relationerne en stor betydning - folk skal ofte have nogen med, de kender, før de er trygge ved at deltage. Der er dertil gode erfaringer med at invitere ikke-medlemmer med – vi har fået nye medlemmer efterfølgende.

Som udgangspunkt er der fælles enighed om, at vi gerne vil gentage succesen med lokale medlemsmøder, selvom vi skal huske at finde en god balance mellem det nære/lokale og det fælles. Det har sået frø hos medlemmer og TR'er, som kan sprede sig endnu mere næste gang. Skal der arbejdes videre med lokale medlemsmøder, peges der på, at vi i højere grad skal invitere lederne med, da det giver sammenhold. Ligesom vi i højere grad skal søge opbakning hos LLB, LTR og lederne, så vi nemmere kan møde medlemmerne, når det passer dem. Det er nemlig en udfordring, at man gerne vil noget sammen, men dagtilbudsområdet og skole/fritidsområdet har forskellige åbningstider.

Det var virkelig godt, at TR'erne selv skulle planlægge møderne og havde 5.000 kr. at bruge på møder. Det var svært at slippe tøjlerne, men det gav meget i gruppen, at de selv skulle stå for det. Et par af TR-grupperne var dog kritiske i forhold til, at de ikke havde frihed til at bestemme, hvad medlemsmøderne skulle indeholde. TR'erne oplevede en stor succes ved at løse små opgaver sammen, fx bage kage, stille stole op, invitere kollegaerne osv., og evalueringen peger på, at deltagelse i projektet har medvirket til, at der er blevet skabt et større fællesskab i mange TR-grupper. Det er essentielt, at der tages ejerskab i TR-gruppen for, at møderne bliver en succes, og derfor skal der være større fokus på opkvalificering af TR, så de kan arbejde med at skabe engagement.